

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

505. An in impetratione pensionis ecclesiasticæ necessario facienda sit mentio de obtentis jam antè à Reservatario beneficiis, & pensionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

4. Ampliatur tertio, ut non suffragetur scientia aliunde probata. Ventrigl. *loc. cit.* Lott. n. 58.

5. Ampliatur quarto, ut non suffragetur ignorantia renunciantis, ignorantis beneficium, quod resignat, jam gravatum aliquâ pensione. Paris. *loc. cit.* n. 48. Idem est de ignorantia imponentis beneficio pensionem, bonâ fide liberum esse putantis, quod tamen gravatum jam est aliâ pensione, ita ut invalida sit in hoc casu impositio novæ pensionis. Castrop. *loc. cit.* n. 6. citans Gamb. de potest. *Leg. l. 6. n. 426.* Azor. p. 2. l. 8. c. 9. q. 3.

6. Ampliatur quinto, ut annullatæ ex hoc capite pensione, resignanti non detur regressus. Paris. *loc. cit.* n. 49. citans Gamb. de pot. *Leg. tit. de pens. n. 232.*

7. Limitatur è contra responsio primò, ut hæc necessitas exprimendi antiquam pensionem extendat sè tantum ad pensionem antiquam validam, ita ut, si illa invalida est, impetrans de ea necesse non habeat facere mentionem in impetratione novæ; cum, quod nullum est, nullum præter effectum seu impedimentum, juxta regulam: *non præstat, de reg. juris.* Paris. *loc. cit.* n. 50. & 51. Ventrigl. *loc. cit.* Card. de Luc. *cit. d. 4. n. 4.* (addens hoc ipsam, nimirum antiquam pensionem esse invalidam, seu exceptione elidibilem, ostendere, non incumbere pensionario, sed onus esse titularis, allegantis pro fundamento suæ exceptionis, probare illam esse validam, effectuatam, & sine dubio exigibilem) Lott. *loc. cit.* n. 61. Circa quod tamen norandum, quod habet Laym. *ad c. ad audientiam, de rescrip. n. 3.* nempe in impetratione beneficii (idem videtur de impetratione novæ pensionis) mentionem faciendam esse pensionis antiquæ, si ea titulo & jure beneficii Ecclesiastici statuta sit, esto ea injultè & simoniacè possideatur, ne aliqui commodum ex sua iniquitate consequatur, & stultus melioris conditionis sit, quam sapiens.

8. Limitatur secundo à Paris. n. 52. ut necesse non sit, facere de ea mentionem, si ea non probeatur acceptata. citat pro hoc Mand. in signat. *grat. tit. pensiones.*

9. Limitatur tertio, ut opus non sit facere mentionem prioris pensionis, si ea jam extincta sit. Paris. *loc. cit.* n. 60. Sic Card. de Luc. de *pens. d. 4. n. 8.* consuluit, antiquæ pensionis mentionem nullam faciendam in casu, quo titularis factis fundamentam habebat intentionem credendi, illam jam extinctam per mortem pensionarii, dum nimirum Cardinalis pensionarius in vim indulti pensionem transtulerat, quam titularis putabat & prætendebat invalidam, hanc credulitatem confirmante diuturno silentio translarii, eam per viginti annos non exigentis.

10. Limitatur quarto ab eodem Card. de Luc. *loc. cit.* n. 7. ita ut, si fiat reservatio motu proprio super beneficio vacante, occasione illius provisionis, sive etiam ex causa resignationis, concurrente bonâ fide, si antiquæ pensionis mentio facta esset in parte, sustinenda sit pensio nova pro rata narrata ob cessantem rationem deficientis voluntatis Papæ, cum versetur in materia dividua.

11. Limitatur quinto à Paris. *loc. cit.* n. 59. quando mentio pensionis facta est in genere; unde etiam n. 55. idem sic limitat (prout ait decisum in *Valen. pens. 15. Jan. 1552.*) ut sustineatur reservatio secundæ pensionis, non factâ specificâ mentione prioris, dum adest in hac reservatione secundæ clau-

sula: præsens & alia desuper pensiones assignata non excedant medietatem fructuum: eò quòd Papa saltem in genere cogitarit de antiqua pensione, & satis expressum dicatur, quod continetur sub generalitate. Idque eò magis procedere ait idem Paris. n. 55. si in reservatione dictæ pensionis aderat clausula, in qua datur facultas, quòd priorum omnium major & verior specificatio fieri possit. Vel si aderat alia clausula, nempe: *non obstante quâcumque dictæ Sedis indulgentiâ generali vel speciali, per quam præsentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus dictæ gratiæ pensionis impedire valeat, vel quomodolibet differre, &c.* utpote quæ clausula tollat omne impedimentum, Pro limitanda ulterius responsione sit

Quæstio 503. An, dum plures sunt pensiones eidem beneficio impositæ, non sufficiat in genere narrasse antiquas pensiones?

Respondeo: Sufficere ut exprimantur genericè & collectivè, modò verè exprimantur omnes, nec esse necessarium narrare omnes specificè. Ventrigl. *loc. cit.* n. 38. Lott. *cit. q. 38. n. 62.* dicens, in eo casu certos nos esse de intentione Papæ, quòd velit pensionem omnino sustineri; ampliarique tunc gratiam per hujusmodi adjunctam clausulam; *etiamsi super illius fructibus pensiones alia reservata existant.* Et ne illa ampliatio in immensum excrescens nimis noceat titulari, statim subiungitur: *Dummodò omnes pensiones hujusmodi simul fructuum medietatem non excedant: cujus posterioris clausulæ ratio longè sit diversa à natura prioris, utpote quæ adjicitur substantiæ ipsius reservationis.*

Quæstio 504. An excipiens contra secundam pensionem, seu illam impugnans ex eo, quòd non fuit facta mentio de prima, teneatur probare, quòd tempore secundæ pensionis prima erat reservata, & quòd erat valida?

Respondeo affirmativè. Garc. p. 1. c. 5. n. 565. citans Gig. Caputaq. & c. Rot. in *Valen. pens. 25. nuntii 1601.* & sic alias sæpe resolutum dicens.

Quæstio 505. An in impetratione pensionis Ecclesiasticæ necessario faciendâ sit mentio de obtentis jam ante à reservatario seu pensionario beneficiis & pensionibus?

Respondet primò distinguendo Garc. p. 1. c. 5. à n. 83. nimirum in impetratione pensionis ex causa lucrativa (qualis est omnis illa, quæ conceditur extra causam resignationis) faciendam esse mentionem de jam obtentis tam beneficiis, quàm pensionibus (nisi forte gratia reservata motu proprio, ut super Episcopatibus) tum quòd hæc pensio ex causa lucrativa sit loco beneficii; ad impetrandum autem beneficium & pensionibus, ut idem Garc. *loc. cit.* n. 81. tum quòd stylus Curie est, ut fiat mentio de obtentis. Econtra in impetratione pensionis ex causa resignationis necesse non esse facere mentionem obtentorum beneficiorum & pensionum; eò quòd hæc pensio detur, ne resignans in resignatione nimium detrimentum patiat, adeoque hæc pensio succedat loco bene-

beneficii resignati, quod retinere poterat. Dico, quod retinere poterat: nam si pensionem quis impetrat in resignatione beneficii, quod nullatenus retinere poterat, v. g. quia consecutus, vel consecutus aliud incompatible, per cuius assecutionem vacaturum erat illud beneficium, quod resignat, in tali pensionis impetratione adhuc necessarium faciendam mentionem de obtentis, & praesertim de illo beneficio incompatibili, in quo, vel ad quod jus habet; eod quod jam non sit amplius pensio ex causa resignationis seu onerosa, & ne nimium dispendium patiat, sed lucrativa, docet idem Garc. *loc. cit. n. 90.*

2. Respondet secundo aliter, & in contrarium distinguendo Castrop. *de benef. d. 1. p. 11. §. 5. n. 5.* nimirum in nulla impetratione pensionis, sive neque in impetratione pensionis ex causa lucrativa, neque in impetratione pensionis ex causa onerosa faciendam esse mentionem de beneficiis obtentis, aut jure ad illa; eod quod nullus textus hanc mentionem expostulat, ac proinde nullum quod ad hanc necessitatem faciendi mentionem de beneficiis obtentis in jure fundamentum habeat illa à Garcia allata distinctio inter pensionem ex causa onerosa, & ex causa lucrativa: solumque jure caveatur, in impetratione beneficii faciendam esse mentionem cujuscunque beneficii obtenti, pensio autem in illis, quae odiosa sunt & poenalia, non comprehendatur nomine beneficii. Quod ipsum confirmatur ex eo, quod plures gravissimi AA. prout videre est apud Gonz. *gl. 5. §. 5. à n. 16.* & Garc. *loc. cit. n. 75.* censeant, in impetratione beneficii necessariò non esse faciendam mentionem pensionis jam obtentae. Sed & quod stylym Curia attinet, de eo non satis constat, quin & contrarium colligatur in ipsis literis pensionis, dum saepe in favorem illorum, qui beneficiis aliis jam obtentis gaudent, expediuntur absque eo, quod in ipsis ulla mentio fiat beneficiorum illorum. Econtra verò in impetratione pensionis fieri necessariò debere mentionem pensionis alterius jam obtentae, prout id ipsum docere ait Azor. *p. 2. l. 8. c. 9. q. 3. Paris. l. 6. q. 2. n. 40.* Garc. *loc. cit. n. 561.* ubi tamen hi AA. id non docent, sed solum tradunt faciendam mentionem pensionis jam statuta (intellige quicumque demum) super eodem beneficio. Adeoque quod pro ratione hujus partis adducit Castrop. nimirum quod, nisi id ipsum exprimat, Papa non censeatur velle gravare duplici onere Ecclesiam, non congruit huic parti, nisi forte per Ecclesiam intelligat universalem, vel certe Ecclesiam aliam, in qua plura sunt beneficia.

Quaestio 506. An, dum exprimenda pensio jam praehabitata à pensionario, vel etiam imposita eidem beneficio nova pensione gravando, exprimenda quoque sit quantitas harum pensionum, uti & quantitas reddituum beneficii pensione gravandi?

1. Respondet ad primum negativè. Castrop. *cit. p. 11. n. 7.* citans Gig. *de pens. q. 67. conclus. 6.* & Rot. in *Abulens. beneficii de Mobiltran. 30. Octob. 1595.* contra Garc. *p. 1. c. 5. n. 101.* & quos citat *n. 93 & 94.* Caccialup. *de pens. q. 26.* Mascari. *de prob. concl. 888. n. 16.* Gamb. *de pot. Leg. l. 6. n. 350.* Zechum & c. Nam vi juris communis dicta quantitas exprimenda non est: regula autem illa cancellaria de exprimendo valore loquitur solum de

impetratione beneficiorum; sed neque, utpote exorbitans à jure communi, extendenda est ad impetrationem pensionum ob generalitatem illam verborum: & aliorum quorumcumque beneficiorum. tamen enim quandoque sub dicta generalitate comprehendantur pensiones, ut multis ostendit Sauch. *l. 2. in decalog. c. 28. n. 36.* Gamb. *de pot. Leg. l. 6. n. 350.* Rebuff. & alii citati à Castrop. id tamen intelligendum de materia favorabili ad summum, non de odiosa, praesertim si adjecta particula limitativa, ut in praesenti verba illa regula limitantur ex dictione aliorum, quae similia replicat, non impropria & dissimilia illis, quibus dicta dictio applicata, qualia sunt pensiones comparatione beneficiorum.

2. Respondet ad secundum affirmativè, nempe in casu, quo in beneficio jam gravato pensione constituenda nova pensio, valorem istius antiquae pensionis esse exprimendum, ne contingat beneficium ultra vires gravari. Castrop. *cit. n. 7. in fine;* etsi sub medium istius num. dixisse videretur contrarium, sed ex errore typographi, qui omisisse videtur *to excepto.*

3. Respondet ad tertium affirmativè, seu exprimentam quoque quantitatem reddituum beneficii gravandi pensione; efformatur siquidem super dicta quantitate intentio Papae constituentis pensionem. Lott. *l. 1. q. 41. n. 22.* determinatam verò & certam quantitatem fructuum, uti nec illius expressionem necessariam esse simpliciter ad pensionem constituendam, sed tantum, ut Papa secundum illam determinet congruam ipsius titularis; adeoque narrativam illam, non pensionarii, sed titularis tantum gratia fieri, ait Lott. *n. 23.*

Quaestio 507. An, si reservatio pensionis ex causa resignationis est nulla, nulla quoque sit resignatio, & contra?

1. Respondet ad primum: Si pensio reservata in resignatione condicionali non alia s. aliter, aut alio modo, subsistere nequiret, similiter neque resignatio sortiri posset effectum; quia jus non abdicatur à resignante, nisi conditio, sub qua resignatio facta fuit, sit verificata. Tond. *qq. benef. p. 3. c. 139. n. 8.* loquens expressè de resignatione condicionali ex causa permutationis.

2. Respondet ad secundum: Si resignatio est nulla, regulariter etiam pensio est nulla, quando fuit imposita ex causa resignationis; cum reservatio pensionis ex falsa causa sit nulla. Paris. *l. 6. q. 2. n. 76. & 77.* Corrad. *p. 2. benef. l. 5. c. 1. n. 47.*

Quaestio 508. An, si facta nulliter reservatio pensionis, collatio quoque beneficii sit nulla, v. g. dum inferior collator non habens potestatem reservandi pensionem, confert beneficium, & in hac collatione reservat pensionem; & contra, si collatio sit invalida, sit quoque invalida facta in collatione impositio pensionis?

1. Respondet ad primum negativè; cum enim reservatio pensionis sit quid separatum à collatione beneficii, utile per inutile non vitiat, in iis, quae separationem recipiunt. Tond. *qq. benef. p. 3. c. 123. n. 11.*

2. Respondet ad secundum quoque negativè; nam defectus intentionis in una parte gratiae non vitiat